

عربی کلاس ہفتہ

دبیر: استاد آتشیانی

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

انواع کلمه

در هر زبانی، از جمله عربی سه نوع کلمه وجود دارد که به کمک آن جمله‌ها بیان می‌شود. این کلمه‌ها عبارت‌اند از: اسم، فعل، حرف

اسم: واژه‌ای است که برای نامیدن یک شخص یا یک حیوان و یا یک شیء به کار می‌رود. مهمترین نشانه اسم در زبان عربی داشتن «ال» در اول کلمه و یا گرفتن تنوین (_____) در آخر کلمه است. المَعْلَمُ مُعْلَمٌ

به نکات زیر توجه کنید:

۱- یک اسم نمی‌تواند (ال) و تنوین (_____) را با هم داشته باشد. مانند: المَعْلَمُ اشتباه است. درست آن المَعْلَمُ یا مُعْلَمٌ است.

۲- اضافه شدن «ة» در آخر یک کلمه. مانند: وَرْدَة و اضافه شدن «یا»، «أَيُّهَا»، «أَيْتُهَا» در ابتدای یک کلمه می‌تواند از نشانه‌های اسم باشد. مانند: وَرْدَة، یا عَلِيٌّ، أَيُّهَا الطَّالِبَ، أَيْتُهَا الطَّالِبَةُ

۳- «یا» در ابتدای اسم‌های مذکر و مؤنث که بدون (ال) باشد می‌آید. «أَيُّهَا» در ابتدای اسم‌های مذکر که دارای (ال) باشد، می‌آید. «أَيْتُهَا» در ابتدای اسم‌هایی که مؤنث و دارای (ال) باشد، می‌آید. به مثال‌های بالا توجه کنید.

فعل: فعل کلمه‌ای است که بر انجام کار یا روی دادن حالتی در زمان معین توسط شخصی دلالت می‌کند. مانند: ذَهَبَ: رفت / فَعَلَ: انجام داد / يَفْعَلُ: انجام می‌دهد.

حرف: کلمه‌ای است که به تنهایی معنی نمی‌دهد ولی در جمله به کار می‌رود تا اجزای جمله را به هم پیوند دهد و معنی جمله تکمیل شود. مانند: فِی (در)، مِنْ (از)، عَلَيَّ (بر، روی)، إِلَيَّ (به)، لِـ (برای)، عَنْ (از)، بِـ (به) وسیله و

حروف الفبای عربی

حروف الفبای عربی ۲۸ حرف است که عبارت اند از : ا لف (همزه) - باء - تاء - ثاء - جیم - حاء - خاء -
دال - ذال - راء - زاء - سین - شین - صاد - ضاد - طاء - ظاء - عین - غین - فاء - قاف - کاف
- لام - میم - نون - هاء - واو - یاء)

توجه : چهار حرف ((پ - چ - ژ - گ)) در زبان عربی نوشتاری (فصیح) وجود ندارد .

حروف شمسی و قمری

حروف الفبای عربی (غیر از الف) به دو دسته شمسی و قمری تقسیم می شوند . ۱۴ حرف شمسی و ۱۴

حرف قمری است . این تقسیم بندی در تلفظ و قرائت صحیح اسم ها بسیار مهم است.

حروف شمسی عبارت اند از : ت - ث - د - ذ - ر - ز - س - ش - ص - ض - ط - ظ - ل - ن

حروف قمری عبارت اند از : ا - ب - ج - ح - خ - ع - غ - ف - ق - ک - م - ه - و - ی

* ۱۴ حرف قمری را می توان در جمله « باغ وقف حکیم خُجعه » جمع نمود و به این ترتیب هر حرفی که در

این جمله نبود، شمسی محسوب می شود.

*حروف شمسی و قمری چه فرقی با هم دارند ؟ اگر بر سر یکی از حروف شمسی « ال » اضافه

شود « لام » آن تلفظ نمی شود و حرف شمسی بعد از « ال » با تشدید خوانده می شود .

ال + شمس ← الشمس ← اششمس ← الشَّمْس

قواعد عربی پایه هفتم

اگر بر سر یکی از حروف قمری «ال» اضافه کنیم در خواندن آن هیچ تغییری ایجاد نمی شود و همانطور که

نوشته می شود خوانده می شود. ال + قمر ← الْقَمَر

نکته: برای تشخیص راحت تر حروف های شمسی بعد از (ال) آن حرف تشدید می گیرد و (ال) خوانده

نمی شود؛ ولی حروف قمری بعد از (ال) تشدید نمی گیرد؛ بنابر این (ال) خوانده می شود. به مثال های قبل

دقت کنید.

*در زبان عربی همانطور که در قرآن خوانده اید حروف به وسیله ی حرکات و علامت ها خوانده می شوند.

این علامت ها عبارت اند از: فتحه (ـَ)، ضمه (ـُ)، کسره (ـِ)، سکون (ـْ)

* تنوین: گاهی حرکات بالا همراه با نون ساکن تلفظ می شوند که به آنها تنوین می گویند. تنوین نون

ساکنی است که نوشته نمی شود؛ ولی خوانده می شود.

تنوین نصب ـــــــــ (کتاباً) تنوین رفع ـــــــــ (کتابُ) تنوین جر ـــــــــ (کتابِ)

برای تنوین نصب لازم است به آخر کلمه «الف» اضافه کنیم و تنوین را روی آن قرار دهیم.

کِتَاب ← کِتَاباً بَاب ← باباً جِدَار ← جِدَاراً

**در ترجمه اسمی که آخرش تنوین (ـــــــــ) داشته باشد، حرف (ی) به آخر اسم یا (یک) به ابتدای اسم

اضافه می کنیم، اما اگر اسمی در اولش با (ال) شروع شود، در ترجمه آن حرف (ی) نیازی نیست. به مثال های

زیر توجه کنید:

الف - ذَهَبَ الطَّبِيبُ. (پزشک رفت.) ب - ذَهَبَ طَبِيبٌ. (پزشکی رفت. یا یک پزشک رفت.)

تقسیم اسم براساس جنسیت

۱- اسم مذکر

۲- اسم مؤنث

۱- اسم مذکر اسمی است که بر انسان یا حیوان (نر) یا اشیاء دلالت کند و علامت خاصی ندارد. مثل: «طالب» (دانش آموز پسر)، «بقر» (گاو نر)، «بیت» (خانه)

۲- اسم مؤنث اسمی است که بر انسان یا حیوان ماده یا اشیاء دلالت می کند مثل: «طالِبَة» (دانش آموز دختر)، «بَقَرَة»: گاو ماده، «لَوْحَة» (تابلو). معمولاً اسم هایی که آخر آنها «ة» «ة» «تاء گرد یا تاء تأنیث» به کار رفته باشد، مؤنث هستند. این (ة) در آخر اسم، مهمترین نشانه اسم مؤنث است. البته گاهی اسم مؤنث علامت خاصی ندارد و از طریق معنا به مؤنث بودن آن پی می بریم. مانند: مریم، زینب

تقسیم اسم بر اساس عدد یا تعداد

اسم در زبان عربی به سه دسته مفرد، مثنی و جمع تقسیم می شود.

اسم مفرد: اسمی است که بر یک چیز دلالت کند. مثل: «طالب» (یک دانش آموز)، «طالِبَة» (یک دانش آموز دختر)

*اسم مفرد از لحاظ جنس به دو قسمت تقسیم می شود: ۱- مفرد مذکر ۲- مفرد مؤنث

* (هذا - ذلک) برای اشاره به اسم های مفرد مذکر به کار می رود که هذا (این) برای اشاره نزدیک و ذلک (آن) برای اشاره دور است.

قواعد عربی پایه هفتم

* (هَذِهِ - تِلْكَ) برای اشاره به اسم های مفرد مؤنث به کار می رود که هَذِهِ (این) برای اشاره نزدیک و

تِلْكَ (آن) برای اشاره دور است.

*** گاهی اسمی مؤنث است ولی به آخر آن ضمیری چسبیده است، بنابر این نباید در تشخیص آنها اشتباه

کنیم. به مثال های زیر توجه کنید: هَذِهِ لَوْحَتُكَ. این تابلوی توست. تِلْكَ مَوْعِظَتُكُمْ. آن پند شماست.

اسم مثنی: اسمی است که بر دو نفر یا دو چیز دلالت می کند. علامت اسم مثنی «ان - ین» است که به آخر اسم مفرد اضافه می شود.

طالب + ان ← طالبان طالب + ین ← طالبین (دودانش آموز ، دانش آموزان)

مُعَلِّمَة + ان ← مُعَلِّمَتَان مُعَلِّمَة + ین ← مُعَلِّمَتَيْنِ (دو معلم زن ، معلم های زن)

* اسم مثنی از لحاظ جنس به دو قسمت تقسیم می شوند: ۱- مثنای مذکر ۲- مثنای مؤنث

* برای تشخیص مذکر یا مؤنث بودن اسم مثنی، علامت مثنی را از آخر اسم بر می داریم ، اگر آخر اسم (ت) داشته باشد مثنای مؤنث و گرنه مثنای مذکر است. یا از طریق معنا متوجه می شویم.

* توجه داشته باشیم اگر آخر اسم «ة - ة» باشد هنگام تبدیل به مثنی تاء گرد به تاء کشیده (ت) تبدیل می شود.

* یادمان باشد، برخی اسم ها در آخرشان (ان) دارد که جزء اصل کلمه است، بنابراین اینگونه اسم ها مثنی نیستند. مانند: سُلْطَان، سَلْمَان، فَرَحَان، عَثْمَان

* اسم مثنی با (ان و ین) از نظر معنی هیچ فرقی با هم ندارند . فقط این را بدانید که اسم مثنی با « ین » در اول جمله نمی آید.

قواعد عربی پایه هفتم

* اسمی که مثنی شود، اسم اشاره آن نیز باید مثنی گردد، بنابراین اسم اشاره برای مثنای مذکر (هذان: این دو، اینها) و برای مثنای مؤنث (هاتان: این دو، اینها) است که هر دو برای اشاره نزدیک می باشد. مانند ←

هذانِ قلمانِ (این دو قلم است). هذانِ الطالبانِ، فی الصَّف (این دودانش آموز، در کلاس هستند)

هاتانِ شجرتانِ (این دو درخت است). هاتانِ المرأتانِ، عالمَتانِ (این دو زن، دانشمند هستند)

* اگر بعد از اسم اشاره مثنی، واژه‌ای با «ال» بیاید؛ می‌توان اسم اشاره را «این» ترجمه کنیم و اسم بعد آن را با پسوند «ها» ترجمه کنیم: هاتانِ البنّتانِ، ناجِحَتانِ. این دخترها، موفق هستند.

اسم جمع : اسمی است که بر بیشتر از دو نفر یا دو چیز دلالت کند و به سه شکل زیر آورده می شود:

«جمع مذکر سالم» «جمع مؤنث سالم» «جمع مکسر»

جمع سالم : به دو نوع جمع اول، سالم می‌گویند، چون در این نوع جمع شکل مفرد کلمه تغییر نمی کند و فقط با اضافه کردن علامت جمع به آخر اسم مفرد به جمع تبدیل می شود.

* علامت جمع مذکر سالم «ونَ - ینَ» است که به آخر اسم مفرد مذکر اضافه می شود .

طالب + ونَ ← طالبونَ طالب + ینَ ← طالبینَ (دانش آموزان)

* علامت جمع مؤنث سالم «ات» است که به آخر اسم مفرد مؤنث اضافه می شود .

طالبة + ات ← طالبات (دانش آموزان) لاعبة + ات ← لاعبات (بازیکنان)

* در موقع اضافه شدن «ات» به آخر اسم مفرد مؤنث «ة» از آخر اسم حذف می شود .

جمع مکسر (شکسته) : برخی از اسم های مذکر و مؤنث به شیوه خاصی جمع بسته می‌شوند که در آن

شکل مفرد کلمه تغییر می کند. این نوع جمع قانون خاصی ندارد و باید آنها را حفظ کرد. البته گاهی اوقات بر وزن مفاعِل ، مفاعیل و فواعِل ، فواعیل (نیز می آیند.

قواعد عربی پایه هفتم

مثال: حدیقه ← حدائق صف ← صفوف مسجِد ← مساجِد

*** برخی از جمع های مکسر به جمع های مؤنث سالم بسیار شبیه هستند؛ این گونه جمع ها عبارت اند از : اوقات، ابیات، اموات، اصوات، نکات. مفرد آنها به ترتیب عبارت اند از : وقت، بیت، میّت، صَوْت، نکته که باید در تست ها به آن توجه کرد، این کلمات جمع مکسر هستند.

* برای تشخیص مذکر یا مؤنث بودن جمع های مکسر به شکل مفرد آن نگاه می کنیم. مانند:

الف - حدائق (باغ ها) جمع مکسر و مؤنث است چون مفرد آن (حدیقه : باغ) مؤنث است .

ب - مساجِد: (مسجدها) جمع مکسر و مذکر چون مفرد آن (مسجد: مسجد) مذکر است.

* برای اشاره به اسمهای جمع : از هَؤْلَاءِ (اینها) برای اشاره به نزدیک و اوْلَئِکَ (آنها) برای اشاره به دور استفاده می کنیم و این اسم های اشاره برای مذکر و مؤنث فرقی ندارند .

هَؤْلَاءِ طَالِبُونَ اوْلَئِکَ طَالِبُونَ

هَؤْلَاءِ طَالِبَات اوْلَئِکَ طَالِبَات

* اسم اشاره هَؤْلَاءِ و اوْلَئِکَ فقط برای اسمهای جمعی به کار می رود که بر اشخاص (انسان) دلالت کند.

هَؤْلَاءِ مُعَلِّمُونَ هَؤْلَاءِ مُعَلِّمَات اوْلَئِکَ طُلَّابُ هَؤْلَاءِ طَبِیْبَاتُ

* اگر اسم بعد از هَؤْلَاءِ و اوْلَئِکَ ، (ال) داشته باشد، اسم اشاره ها را مفرد ترجمه می کنیم؛ در غیر این صورت اسم اشاره را جمع معنی می کنیم. هَؤْلَاءِ الْمُعَلِّمُونَ، فی المدرسة. این معلم ها در مدرسه هستند.

هَؤْلَاءِ مُعَلِّمُونَ عَالِمُونَ. اینها معلمانی دانشمند هستند.

کلمات اِستفهامی (پرسشی): کلماتی هستند که برای سؤال کردن به کار می رود این کلمه ها

همیشه در اول جمله می آیند و عبارت اند از : (هَلْ - أ - مَن - مَا - أینَ - کَمْ ، کَیْفَ)

قواعد عربی پایه هفتم

هَلْ و أ (آیا)، به معنی (آیا) که در ابتدای جمله می آید و در جواب آن باید از (نَعَمْ) و (لا) استفاده

کنیم. مانند ← هَلْ هَذَا طَالِبٌ؟ آیا این دانش آموز است؟ نَعَمْ یا لا

مَنْ : به معنی «چه کسی؟ و یا چه کسانی؟» در اول جمله می آید و برای پرسش، جهت شناسایی

اشخاص از آن استفاده می کنیم و برای پاسخ به آن از شغل اشخاص یا نام اشخاص استفاده می کنیم. مانند ←

مَنْ هُوَ؟ او کیست؟ (برای مذکر) هُوَ مُعَلِّمٌ. او معلم است. یا هُوَ عَلِيٌّ. او علی است.

مَنْ هِيَ؟ او کیست؟ (برای مؤنث) هِيَ مُعَلِّمَةٌ. او معلم است. یا هِيَ فَاطِمَةٌ. او فاطمه است.

لِمَنْ: به معنای «مال چه کسی؟» در اول جمله می آید و از مالکیت اشیاء و یا اشخاص سوال می کند و در

پاسخ به این سوال در ابتدای آن «لِ» می آوریم.

لِمَنْ تِلْكَ السَّيَّارَةُ؟ آن ماشین مال چه کسانی است؟ لِلضُّيُوفِ. برای مهمانان.

* هُوَ و هِيَ در جمله هایی مانند «مَنْ هُوَ الْعَالِمُ؟» و «مَنْ هِيَ الْعَالِمَةُ» ترجمه نمی شود.

مَا : به معنای (چیست ، چه چیز؟) در ابتدای جمله می آید برای سوال کردن در مورد چیزها و اشیاء به

کار می رود. مَا هَذَا؟ این چیست؟ هَذَا بَيْتٌ. این خانه است.

* گاهی (ما) به شکل (ماذا) یا (ما هُوَ/برای مذکر) و (ما هِيَ/ برای مؤنث)) به کار می رود.

ماذا في الصورة: در عکس چیست؟ مَا هُوَ الموضوع: موضوع چیست؟ (برای پرسش از مذکر)

ما هِيَ الحقیقة؟ حقیقت چیست. (برای پرسش از مؤنث)

* هُوَ و هِيَ در مثال های زیر ترجمه نمی شوند و آوردن آنها اختیاری است. ما هو السؤال؟ که می توان

اینگونه هم سوال کرد: ما السؤال؟ یا ما هي المسألة؟ که می توان گفت: ما المسألة؟

أَيْنَ : به معنای (کجا) در ابتدای جمله می آید. برای پرسش از مکان اشخاص و اشیاء و ... به کار می رود.

برای پاسخ به پرسشی که با (أین) آغاز شده است، معمولاً از کلمات زیر استفاده می کنیم. أَمَامَ (جلو، مقابل

قواعد عربی پایه هفتم

(؛ خَلْفَ ، وَرَاءَ (پشت، پشت سر)؛ تَحْتَ (زیر)؛ فَوْقَ (بالای)؛ عَلَى (بر، روی)؛ عِنْدَ (نزد ، پیش)؛ جَنْبَ (کنار) فِی (در ، داخل)؛ بَيْنَ (بین)؛ عَلَى الیمین (سمت راست)؛ عَلَى الیسار (سمت چپ)؛ هُنَا (اینجا)؛ هُنَاكَ (آنجا)

مثال : أَيْنَ الْكِتَابُ؟ کتاب کجاست ؟ فی الحقیقة. در کیف است .

أَيْنَ الْمُعَلِّمُ؟ الْمُعَلِّمُ أَمَامَ اللَّوْحَةِ . = معلم کجاست ؟ معلم جلوی تابلو است .

(مِنْ أَيْنَ): این اصطلاح برای این که از کسی بپرسیم « شما اهل کجا هستید؟» از آن استفاده می کنیم.

مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟ تو اهل کجایی؟ أَنَا مِنْ إیران (أنا ایرانیُّ) مِنْ ایرانی هستم.

مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟ تو اهل کجا هستی ؟ أَنَا إیرَانِيَّةٌ (أَنَا مِنْ إیران) مِنْ ایرانی هستم.

کم: به معنای (چند، چقدر) در ابتدای جمله می آید و برای شمارش و سؤال از تعداد اشخاص و اشیاء به کار می رود. و در پاسخ به آن از اعداد استفاده می کنیم. کَمْ طِفْلاً جَنْبَ الْبَابِ؟ ثلاثةٌ چند تا کودک کنار در است؟ سه تا

برای پاسخ به سؤال (کم) باید حداقل اعداد یک تا دوازده را بدانیم:

۱(واحد) - ۲(اثنان) - ۳(ثلاثة) - ۴(أربعة) - ۵(خمسة) - ۶(ستة) - ۷(سبعة) - ۸(ثمانية) - ۹(تسعة) - ۱۰(عشرة) - ۱۱(أحدَ عشرَ) - ۱۲(اثنَا عشرَ).

كَيْفَ: (چطور) در ابتدای جمله می آید و برای پرسش از حالت و چگونگی انجام یک کار به کار می رود. مانند: كَيْفَ حَالُكَ: أَنَا بِخَيْرٍ. كَيْفَ وَصَلْتُ؟ وَصَلْتُ بِسُرْعَةٍ. چگونه رسیدی؟ به سرعت رسیدم.

ضمیر: کلمه ای است که به جای اسم قرار می گیرد و از تکرار اسم جلوگیری می کند. از آنجا که در زبان عربی ضمیرها از نظر جنسیت به دو حالت مذکر و مؤنث و از نظر تعداد به سه حالت مفرد و مثنی و جمع

قواعد عربی پایه هفتم

تقسیم شده اند، به همین خاطر تعداد ضمایر در عربی ۱۴ تا است. که به دو دسته کلی مُنفصل (جدا) و مَصل (پیوسته یا وصل) تقسیم می‌شوند. (در جدول صرف فعل ماضی با آنها آشنا می شوید.)

* ضمیرهای متکلم یا اول شخص ها عبارت اند از: انا و نحنُ برای مذکر و مؤنث یکسان است.

* ضمیرهای مخاطب یا دوم شخص ها عبارت اند از: أنتَ (تو،مفرد مذکر) ، أنتِ (تو، مفرد مؤنث) ،

أنتُم (شما، جمع مذکر) ، أنتُنَّ (شما، جمع مؤنث) ، أنتُمَا (شما دو نفر، مثنای مذکر و مؤنث) .

* تمامی اسم ها که از لحاظ عدد و جنس با این ضمیرها یکسان باشند، می توانند به جای این ضمیرها به کار

روند ؛ با این شرط که ابتدای آن اسم ها با حروف (یا، أیُّها ، أیتُّها «به معنای ای») بیاید. مانند — أیُّها

الطالبُ (أنتَ چون یک نفر مذکر) ، أیتُّها الطالبةُ (أنتِ ، چون یک نفر مؤنث) ، أیُّها الطالبانِ (أنتُمَا چون دو نفر

مذکر) ، أیتُّها الطالبتانِ (أنتُمَا چون دو نفر مؤنث) ، أیُّها الطلابُ (أنتُم چون چند نفر مذکر) ، أیتُّها الطالباتِ (أنتُنَّ

چون چند نفر مؤنث) .

* ضمیرهای غایب یا سوم شخص ها عبارت اند از: هُوَ (او، مفرد مذکر) ، هِیَ (او ، مفرد مؤنث) ، هُم (آنها،

جمع مذکر) ، هُنَّ (آنها، جمع مؤنث) ، هُمَا (آنها ، مثنای مذکر) ، هُمَا (آنها ، مثنای مؤنث)

* تمامی اسم ها که از لحاظ عدد و جنس با این ضمیرها یکسان باشند، می توانند به جای این ضمیرها به کار

روند. پس فعل این اسم ها مانند همان ضمیر ها می آیند. مانند — الطالبُ (هُوَ چون یک نفر مذکر) ، الطالبةُ

هِیَ چون یک نفر مؤنث) ، الطالبانِ (هُمَا چون دو نفر مذکر) ، الطالبتانِ (هُمَا چون دو نفر مؤنث) ، الطلابُ (هُم

چون چند نفر مذکر) ، الطالباتِ (هُنَّ چون چند نفر مؤنث) .

فعل

فعل کلمه‌ای است که بر انجام کار یا روی دادن حالتی در زمان معین توسط شخصی دلالت می‌کند. فعل‌ها از

نظر زمان به سه حالت تقسیم می‌شوند: ۱- ماضی (گذشته) ۲- مضارع (حال) ۳- مستقبل (آینده). که در پایه

هفتم از درس پنجم تا پایان درس نهم با فعل ماضی آشنا خواهید شد. قابل ذکر است دانستن ساختار فعل به

عنوان کلمه‌ای مهم، اهمیت فراوانی دارد و یادگیری‌های آینده شما به تسلط شما در افعال عربی بستگی دارد. بنابراین در فراگیری و تسلط بر ساختار فعل‌های عربی دقت و کوشش لازم را داشته باشید.

فعل ماضی:

فعلی است که بر زمان گذشته دلالت کند و انجام آن پایان پذیرفته باشد. که در زبان عربی ۱۴ حالت شخص متفاوت دارد که هر کدام از نظر جنس (مذکر و مؤنث بودن) و تعداد (مفرد ، مثنی، جمع) با هم متفاوت هستند.

نکات مهم برای یادگیری ساخت فعل ماضی

***ساخت فعل ماضی = ریشه ی فعل + علامت مخصوص فعل (شناسه ی فعل)**

***فعل اول شخص مفرد (مُتَكَلِّمٌ وَحْدَهُ):** فعلی که انجام کار را به خود گوینده نسبت می دهد. این فعل برای مذکر و مؤنث یکسان است و علامت فعل (ت) می باشد که به آخر ریشه ی فعل اضافه می شود. أَنَا فَعَلْتُ؛ من انجام دادم.

***فعل دوم شخص مفرد (مُخَاطَبٌ):** فعلی که برای صحبت با یک شخص حاضر و نسبت دادن کاری یا حالتی به او به کار می رود. علامت مخصوص این فعل برای مفرد مذکر (ت) و برای مفرد مؤنث (تِ) می باشد که به آخر ریشه ی فعل اضافه می شود.

***در این فعل باید دقت کنیم که علامت فعل با حرف آخر ضمیرشان یکسان است. أَنْتَ فَعَلْتَ (تو انجام دادی «مذکر») أَنْتِ فَعَلْتِ (تو انجام دادی «مؤنث»)** حرف مشترک آخر ضمیر و فعل (ت) و (تِ) می باشد.

***فعل سوم شخص مفرد (غایب):** فعلی که در باره ی آنها صحبت می کنیم و در واقع آنها حاضر یا شنونده نیستند. که مفرد مذکر این فعل علامت مخصوص ندارد و آخر فعل حرکت (ـَ) می گیرد. ولی علامت مفرد مؤنث آن (ت) ساکن می باشد که به آخر ریشه ی فعل اضافه می شود. هُوَ فَعَلَ : او انجام داد (مذکر) هِيَ فَعَلَتْ : او انجام داد (مؤنث) .

قواعد عربی پایه هفتم

* فعل اول شخص جمع (مُتَكَلِّمٌ مَعَ الْغَيْرِ) : فعلی که به وسیله ی آن اشخاص گوینده انجام کار یا داشتن حالتی را به خود نسبت می دهند. علامت مخصوص این فعل (نا) است که به آخر ریشه ی فعل اضافه

می شود. نَحْنُ فَعَلْنَا: ما انجام دادیم. (مذکر و مؤنث)

* فعل دوم شخص جمع (مخاطب) : فعلی است که در این فعل ها افرادی مورد خطاب بوده و ما با آنها صحبت می کنیم و در واقع این افراد شنونده هستند. که شامل چهار فعل است که دو فعل برای جمع که از لحاظ جنس (مذکر و مؤنث) باهم متفاوت هستند. و دو فعل برای مثنی که از لحاظ جنس (مذکر و مؤنث) باهم یکسان هستند. که علامت مخصوص فعل برای جمع مذکر (تُمْ) است و جمع مؤنث (تُنَّ) و مثنای مذکر و مؤنث (تُمَا) است که به آخر ریشه ی فعل اضافه می شود. أَنْتُمْ فَعَلْتُمْ: شما انجام دادید (جمع مذکر) ، أَنْتُنَّ فَعَلْتُنَّ: شما انجام دادید. (جمع مؤنث) ، أَنْتُمَا فَعَلْتُمَا: شما انجام دادید. (مثنای مذکر و مؤنث) .

* در این فعل ها نیز علامت مخصوص فعل با آخر ضمیرشان یکسان است.

* فعل سوم شخص جمع (غایب) : فعلی که در باره ی آنها صحبت می کنیم و در واقع آنها حاضر یا شنونده نیستند. که شامل چهار فعل است که دو فعل برای جمع که از لحاظ جنس (مذکر و مؤنث) باهم متفاوت هستند. و دو فعل برای مثنی که از لحاظ جنس (مذکر و مؤنث) با هم متفاوت هستند. علامت مخصوص فعل برای جمع مذکر (وَا) ، جمع مؤنث (نَ) ، مثنای مذکر (اِ) و مثنای مؤنث (تَا) است که به آخر ریشه ی فعل اضافه می شود. هُمْ فَعَلُوا : آنها انجام دادند (جمع مذکر) ، هُنَّ فَعَلْنَ : آنها انجام دادند. (جمع مؤنث) ، هُمَا فَعَلَا (مثنای مذکر) ، هُمَا فَعَلَتَا (مثنای مذکر) .

* برای این افعال رمز «واناتا» را به خاطر بسپارید.

با توجه به نکات گفته شده جدول صرف فعل را حفظ کنید.

قواعد عربی پایه هفتم

ضمیر منفصل	معنای فارسی	ضمیر متصل	معنای فارسی	فعل ماضی	معنای فارسی	علامت فعل (شناسه)	شخص یا صیغه	عدد	جنس
أنا	من	ی	(أَ، مَ، نَ)	فَعَلْتُ	انجام دادم	تُ	اول شخص مفرد (مُتَكَلِّم)	مفرد	مذکر و مؤنث
أنتَ	تو	کَ	(أَ، تَ، تَو)	فَعَلْتَ	انجام دادی	تَ	دوم شخص مفرد (مُخَاطَب)	مفرد	مذکر
أنتِ	تو	کِ	(أَ، تِ، تَوِ)	فَعَلْتِ	انجام دادی	تِ	دوم شخص مفرد (مُخَاطَب)	مفرد	مؤنث
هُوَ	او	هُ	(أَ، هَ، هُو)	فَعَلَ	انجام داد	(أَ)	سوم شخص مفرد (غایب)	مفرد	مذکر
هِيَ	او	هَا	(أَ، هَ، هُوَ)	فَعَلَتْ	انجام داد	تَ	سوم شخص مفرد (غایب)	مفرد	مؤنث
نَحْنُ	ما	نَا	مان، ما	فَعَلْنَا	انجام دادیم	نا	اول شخص جمع (مُتَكَلِّم)	جمع	مذکر و مؤنث
أَنْتُمْ	شما	كُم	تان	فَعَلْتُمْ	انجام دادید	تُمْ	دوم شخص جمع (مُخَاطَب)	جمع	مذکر
أَنْتُنَّ	شما	كُنَّ	تان	فَعَلْتُنَّ	انجام دادید	تُنَّ	دوم شخص جمع (مُخَاطَب)	جمع	مؤنث
أَنْتُمَا	شما	كُما	تان	فَعَلْتُمَا	انجام دادید	تُمَا	دوم شخص جمع (مُخَاطَب)	مثنی	مذکر و مؤنث
هُمْ	ایشان (آنها)	هُمْ	شان	فَعَلُوا	انجام دادند	وا	سوم شخص جمع (غایب)	جمع	مذکر
هُنَّ	آنها	هُنَّ	شان	فَعَلْنَ	انجام دادند	نَ	سوم شخص جمع (غایب)	جمع	مؤنث
هُمَا	آنها	هُمَا	شان	فَعَلَا	انجام دادند	ا	سوم شخص جمع (غایب)	مثنی	مذکر
هُمَا	آنها	هُمَا	شان	فَعَلَتَا	انجام دادند	تا	سوم شخص جمع (غایب)	مثنی	مؤنث

فعل ماضی منفی

اگر به ابتدای هر فعل ماضی (ما) اضافه کنیم، معنی فعل منفی می شود؛ مانند:

ما ذَهَبَ: نرفت ما سَمِعْنَا: نشنیدیم ما دَخَلُوا: وارد نشدند ما كَتَبْتُ: ننوشتی ما غَسَلْتُ: نشستم

*گاهی (ما) کلمه پرسشی است که از طریق قرینه معنوی (معنی جمله) می توان آن را تشخیص داد. مانند:

سَأَلَ وَالِدِي: ما حَدَّثَ فِي السُّوقِ؟ پدرم سؤال کرد: در بازار چه اتفاق افتاد؟

*اگر در جمله ی سؤالی فردی مورد خطاب قرا بگیرد و از او پرسشی به عمل بیاید، چون او در جواب از جانب خودش پاسخ می دهد؛ ضمیر و فعل جمله تغییر می کند. یعنی اگر با دوم شخص مفرد سوال شود با اول شخص مفرد پاسخ می دهیم و اگر با دوم شخص جمع سوال شود با اول شخص جمع پاسخ می دهیم. مثال:

مِنْ أَيْنَ أَنْتَ أَخَذْتَ مَحْفَظَتَكَ؟ أَنَا أَخَذْتُ مَحْفَظَتِي مِنَ الْغُرْفَةِ.

از کجا، تو کیفت را برداشتی؟ من کیفم را از اتاق برداشتم.

هَلْ أَنْتُمْ لَعِبْتُمْ مَعَ أَصْدِقَائِكُمْ؟ نَعَمْ، نَحْنُ لَعِبْنَا مَعَ أَصْدِقَائِنَا.

آیا شما با دوستانتان بازی کردید؟ بله، ما با دوستانمان بازی کردیم.

أَيُّنَهَا الطَّالِبَاتِ، أَكَتَبْتِنَ دُرُوسَكُنَّ؟ نَعَمْ، نَحْنُ كَتَبْنَا دُرُوسَنَا.

ای دانش آموزان، آیا درسهایتان را نوشتید؟ بله، ما درسهایمان را نوشتیم.

وزن و آهنگ فعل های ماضی

وزن و آهنگ فعل های ماضی متفاوت است؛ امسال با سه وزن پرکاربرد آشنا می شویم: فَعَلَ، فَعِلَ، فَعَّلَ

وزن فَعَلَ مانند: أَخَذَ، جَلَسَ، خَرَجَ، دَخَلَ، فَتَحَ، قَرَأَ، كَتَبَ و ...

قواعد عربی پایه هفتم

وزن فَعِلَ مانند: سَمِعَ، شَرِبَ، لَعِبَ و ...

وزن فَعُلَ مانند: قَرُبَ، حَسُنَ، عَظُمَ و...

روزهای هفته (أيامُ الأسبوع)

در عربی نیز روزهای هفته از شنبه آغاز می شود:

السَّبْتُ، الأحد، الإثنين، الثلاثاء، الأربعاء، الخميس، الجمعة

شنبه، یکشنبه، دوشنبه، سه شنبه، چهارشنبه، پنجشنبه، جمعه

فصلها (الفصول)

زمستان (الشتاء)

الخريف (پاییز)

الصيف (تابستان)

الربيع (بهار)

رنگها (ألوان)

رنگها در زبان عربی به دو وزن بیان می شود: أَفْعَل و فَعْلَاء

أَفْعَل مانند: أَسْوَدَ (سیاه)، أَحْمَرَ (قرمز)، أَخْضَرَ (سبز)، أَزْرَقَ (آبی)، أَبْيَضَ (سفید)، أَصْفَرَ (زرد)

فَعْلَاء مانند: سَوْدَاءَ (سیاه)، حَمْرَاءَ (قرمز)، خَضْرَاءَ (سبز)، زَرْقَاءَ (آبی)، بَيْضَاءَ (سفید)، صَفْرَاءَ (زرد)

❖❖ بیشتر بدانیم

❖ وزن أفعال برای اسم هایی به کار می رود که مذکر باشند و وزن فعلاء برای اسم های مؤنث به کار

می روند. مانند: التُّفَّاحُ الْأَحْمَرُ (سیب قرمز) السَّمَكَةُ الْحُمْرَاءُ (ماهی قرمز)

❖ رنگهای دیگر، به عربی این چنین است:

الرَّمَادِي (خاکستری، طوسی)، الْبُنِّي (قهوه ای)، الْبَنْفَسَجِي (بنفش)، الْوَرْدِي (صورتی)، النَّارَنْجِي (نارنجی)، الْكَرِيمِ (کرم)

❖ دانستن وزن فعلاء برای امسال الزامی نیست و صرفاً، برای دانستن بیشتر بیان شده است.

((وَمِنْ اللَّهِ التَّوْفِيقُ))

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

۱ در هر جمله یک غلط وجود دارد. آن‌ها را اصلاح کنید و یک‌بار دیگر از روی جمله صحیح بنویسید.

- ۱) تِلْكَ الْجَبَلُ مُرْتَفِعٌ.
- ۲) هَذَا الشَّجَرَةُ عَجِيبَةٌ.
- ۳) هَذِهِ الْمَرْأَةُ طَبِيبٌ.
- ۴) ذَلِكَ الشَّاعِرَةُ سَعْدِيٌّ.
- ۵) هَذَا الْوَلَدُ نَاجِحَةٌ.

۲ غلط‌های مشخص شده را اصلاح کنید.

- ۱- ذَلِكَ الْمَجَاهِدَةُ صَابِرَةٌ.
- ۲- أُولَئِكَ الْأَوْلَادُ جَالِسِينَ.
- ۳- هَذَانِ الطَّالِبَانِ نَاجِحَتَانِ.
- ۴- هَذَانِ الْمُؤْمِنُونَ، صَالِحُونَ.

۳ در جای خالی گزینه مناسب را بکار ببرید.

- الف** هذه كبيرة ☐ الْمَدْرَسَةُ ☐ الْمَسْجِدَانِ
- ب** أُولَئِكَ الْأَوْلَادُ، مُمْتَازُونَ. ☐ لَاعِبُونَ ☐ لَاعِبَاتُ

۴ در جای خالی گزینه مناسب بنویسید.

- ۱- عَبَّاسٌ وَ هَاشِمٌ وَ مَيْتَمٌ، مَسْرُورُونَ ☐ مَسْرُورَةٌ ☐
- ۲- زَهْرَاءُ وَ زَيْنَبُ وَ فَاطِمَةُ، وَقِفْتُ ☐ وَقِفَاتُ ☐
- ۳- أُولَئِكَ الْأَوْلَادُ، مُمْتَازُونَ. ☐ لَاعِبُونَ ☐ لَاعِبَاتُ ☐

۵ در جای خالی گزینه مناسب بکار ببرید.

- ۱- هَاتَانِ، مَسْرُورَتَانِ. الرَّجُلُ ☐ الْمَرْأَتَانِ ☐
- ۲- هَذَانِ، مُرْتَفِعَانِ. الْجَبَلَانِ ☐ الْوَرْدَةُ ☐
- ۳- ذَلِكَ، نَظِيفٌ. الطَّالِبَةُ ☐ الطَّالِبُ ☐
- ۴- هَذِهِ، كَبِيرَةٌ. الْمَدْرَسَةُ ☐ الْمَسْجِدَانِ ☐

۶ زیر هر تصویر یکی از کلمات داده شده را بنویسید.
(وَلَدٌ - وَلَدَانِ - بِنْتُ - بَنَتَانِ)

هذه

هاتان

هذان

هذا

۷ در جملات زیر اسم مثنی، جمع مذکر سالم، جمع مؤنث سالم و جمع مکسر را پیدا کرده و در داخل پرانتز بنویسید.
(الف) الصَّادِقُونَ فِي الْجَنَّةِ. (.....)
(ب) خَيْرَ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا. (.....)
(ج) هَذَانِ الطُّفْلَانِ. (.....)
(د) أُولَئِكَ طَالِبَاتٌ. (.....)

۸ با توجه به تصویر جمله درست را مشخص کنید.

(الف) هذانِ حافظانِ ☐ (ب) هاتانِ حافظتانِ ☐ (الف) هؤلاءِ طالبونَ ☐ (ب) هؤلاءِ طالبات ☐

۹ در جملات زیر اسم مثنی، جمع مذکر سالم، جمع مؤنث سالم و جمع مکسر را پیدا کرده و در داخل پرانتز بنویسید.
(الف) أَنْتُمْ وَاقِفُونَ جَنْبَ الْمَسْجِدِ. (.....)
(ب) مَجَالِسَةُ الْعُلَمَاءِ عِبَادَةٌ. (.....)
(ج) هَذَانِ جِبَلَانِ. (.....)
(د) أُولَئِكَ الْبَنَاتُ فِي الْمَكْتَبَةِ. (.....)

الدَّرْسُ الثَّانِي

واژگان

۱ به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید (در یک یا دو کلمه).

۱- مَنْ هُوَ مُدِيرُ الْمَدْرَسَةِ؟ (مَنْ هِيَ مُدِيرَةُ الْمَدْرَسَةِ؟)

۲- هَلِ الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السَّوْءِ؟

۳- مَنْ أَنْتَ؟ (مَنْ أَنْتِ؟)

۴- مَنْ خَالِقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ؟

۵- مَنْ هُوَ مُدَرِّسُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟ (مَنْ هِيَ مُدَرِّسَةُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟)

۲ جمله‌های زیر را به فارسی ترجمه کنید.

۱- الدَّوْرَانُ إِلَى الْيَمِينِ مَمْنُوعٌ.

۲- مَا هَاتَانِ؟ هَاتَانِ، هَدَيَّتَانِ غَالِيَتَانِ.

۳- حُسْنُ الْعَهْدِ مِنْ عِلَالِمِ الْإِيمَانِ.

۴- الْمُؤْمِنُ قَلِيلٌ الْكَلَامِ كَثِيرُ الْعَمَلِ.

۳ معادل مؤنث هر کلمه را از میان کلمات زیر پیدا کنید و بنویسید.

(البنت - البنات - المرأة - النساء - هذه - أنت - هي - الأخت - هاتان - تلك)

الرَّجُلُ: الْوَلَدُ: الرَّجَالُ: الْأَوْلَادُ: أَنْتَ:

هَذَا: ذَلِكَ: هَذَانِ: الْأَخُ: هُوَ:

۴ متضاد کلمات زیر کدام است؟

(حُسْن - رَخِيصَة - كَثِير - جَالِس - جَمَاعَة - بَعِيد)

قَرِيب ≠ قَلِيل ≠ وَحْدَة ≠

وَاقِف ≠ سَوْء ≠ غَالِيَة ≠

۵ ترجمه کنید.

۱- مَا هَاتَانِ؟ - هَاتَانِ، هَدَيَّتَانِ غَالِيَتَانِ.

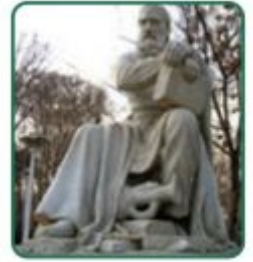
۲- مَا هَذِهِ؟ - هَذِهِ، جَائِزَةٌ ذَهَبِيَّةٌ لِلْفَائِزِ الْأَوَّلِ.

۳- مَاذَا فِي تِلْكَ السَّيَّارَةِ الْكُبْرَى؟ - حَقَائِبُ الْمُسَافِرِينَ.

۶ پاسخ هر پرسش کدام است؟

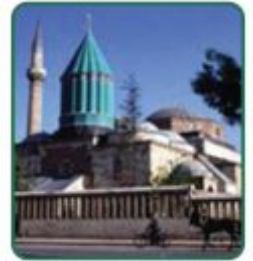
۱- مَنْ هَذِهِ الْمَرْأَةُ؟ هُوَ ضَيْفٌ. ☐ هِيَ كَاتِبَةٌ. ☐

۲- مَنْ هُوَ؟ هُوَ شَاعِرٌ إِيرَانِيٌّ. ☐ نَعَمْ؛ هُوَ شَاعِرٌ. ☐

۳- مَنْ هِيَ؟ هِيَ لَاعِبَةٌ قَوِيَّةٌ. ☐ هِيَ جُنْدِيَّةٌ شَجَاعَةٌ. ☐

۴- لِمَنْ هَذَا الْمَرْقَدُ؟ لِمَوْلَانَا جَلَالِ الدِّينِ. ☐ هَذَا جَلَالُ الدِّينِ. ☐

۷ در جاهای خالی بین کلمات مترادف (=) و بین کلمات متضاد ($\neq$) بگذارید.

- ۱- نعم لا
۲- مَوْتُ حَيَاةُ
۳- معلوم مجهول
۴- هل أ
۵- الأحياء الأموات
۶- قليلٌ كثيرٌ
۷- ناجح فائز
۸- قريبٌ بعيدٌ

۸ در جاهای خالی گزینه‌ی مناسب قرار دهید.

- ۱- هذه هَدِيَّةٌ.
۲- خَيْرُ النَّاسِ النَّاسِ.
۳- بَلَاءُ الْإِنْسَانِ فِي
۴- مَا ذَلِكَ؟ ذَلِكَ الْبَيْتِ.
- ☐ لُغْمُود ☐ لِأَبِي
☐ أَنْفَعُ ☐ أَفْضَلُ
☐ عَيْشَةٌ ☐ لِسَانُهُ
☐ عَبْدٌ ☐ مِفْتَاحٌ

۹ ترجمه درست را انتخاب کنید.

الف) الْمُؤْمِنُونَ قَلِيلٌ الْكَلَامُ كَثِيرُ الْعَمَلِ:

- ۱- مؤمن، پر حرف و کم کار است. ☐ ۲- مؤمن، کم حرف و پرکار است. ☐
- ب) نَعَمْ؛ هَذِهِ شَجَرَةُ الزَّيْتُونِ:

- ۱- بله؛ این درخت انار است. ☐ ۲- بله؛ این درخت سیب است. ☐

۱۰ ترجمه درست را انتخاب کنید.

الف) لِمَنْ هَذَا الْقَلَمُ؟

- ۱- آیا تو قلم داری؟ ☐ ۲- این قلم برای کیست؟ ☐

ب) هَاتَانِ الْوَرْدَتَانِ، جَمِيلَتَانِ.

- ۱- این دو گل زیبا هستند. ☐ ۲- آن ها گل های زیبایی هستند. ☐

الدَّرْسُ الثَّانِي

نکات دستوری

۱) گزینه مناسب را انتخاب کنید.

- ۱- مَنْ أَنْتَ يَا بَنْتُ؟ أَنْتَ صَدِيقُ حَامِدٍ. ☐ أَنَا صَدِيقَةُ زَيْنَب. ☐
- ۲- لِمَنْ هَذَا الْقَلَمُ؟ لِلتِّلْكَ الطَّالِبَةِ. ☐ الْقَلَمُ هُنَا. ☐
- ۳- مَنْ ذَلِكَ الرَّجُلُ؟ هُوَ سَائِقُ السَّيَّارَةِ. ☐ أَنْتِ سَائِقَةُ السَّيَّارَةِ. ☐
- ۴- مَنْ تِلْكَ الْبَنْتُ؟ هِيَ أُخْتُ ثُرَيَّا. ☐ هُوَ أَخُو ثُرَيَّا. ☐
- ۵- أَنْتَ يَا وَلَدُ. طَالِبٌ عَزِيزٌ. ☐ طَالِبَتَانِ عَزِيزَتَانِ. ☐

۲) کلمه‌ی پرسشی مناسب در جای خالی بنویسید.

- ۱- هَذِهِ الشَّجَرَةُ؟ - لا، هَذَا الْبَيْتِ.
- ۲-؟ - هُوَ بَائِعُ الْحَقَائِبِ.
- ۳- هَذِهِ الصُّورَةُ؟ - هِيَ مَدِيرَةُ الْمَدْرَسَةِ.
- ۴- فِي تِلْكَ الْحَدِيقَةِ؟ - أَشْجَارٌ كَثِيرَةٌ.

۳) به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید (در یک کلمه).

۲- مَا تِلْكَ عَلَى الْجَبَلِ؟

۱- مَا ذَلِكَ؟

۴- مَا هَذِهِ؟

۳- مَا هَذَا؟

۴) کلمات به هم ریخته ی زیر را با توجه به ترجمه به جملات با معنا تبدیل کنید.

۱- لَمَنْ - السَّيَّارَةُ - تَلَك - ذَلِك (یک کلمه اضافه است). (آن اتومبیل مال کیست؟)

۲- هِيَ - مَنْ - الْمَرْأَةُ. (آن زن کیست؟)

۳- لِسَانِهِ - الْإِنْسَانِ - بِلَاءٌ - فِی. (بلاى انسان در زبانش است.)

۵) به سوالات زیر، با (نعم) یا (لا) پاسخ دهید.

۱- هل هذا المنضدةُ خَشَبِيَّةٌ؟ هذا الكرسي خَشَبِيٌّ

۲- أ هذه شَجَرَةُ الْعِنَبِ؟ هذه شَجَرَةُ الْعِنَبِ.

۳- هل هذه حَقِيقَةُ الْمُدْرَسَةِ؟ هذه حَقِيقَةُ السَّفَرِ.

۴- هل الْبَيْتُ قَرِيبٌ؟ الْبَيْتُ بَعِيدٌ

۶) اسم‌های داده شده را در جدول زیر قرار دهید.

دهید.

المُجَاهِدَات - لَا عِيبَيْنِ - مَدِينَةٍ - عَمُود - مُعَلِّمُونَ - حَقَائِبُ - طَالِبَات - مَدَارِس - قَرْيَةٍ - مُؤْمِنَانِ - هَاتَانِ - حَدِيقَتَانِ - يَوْمٌ - حَافِظَيْنِ

مفرد مذکر	مفرد مؤنث	مثنای مذکر	مثنای مؤنث	جمع مذکر سالم	جمع مؤنث سالم	جمع مکسر

۷) غلط‌های مشخص شده را اصلاح کنید.

۱- هنا هذه الْقَرْيَةُ جَمِيلَةٌ؟ - نَعَمْ؛

۲- هل هذه الْفَنْدُقُ قَرِيبٌ - نَعَمْ؛

۳- أ هذا الْبِنْتُ نَاجِحٌ؟ - نَعَمْ؛

۴- هل تَلِكْ بَيْتٌ كَبِيرٌ - لَا؛ صَغِيرٌ

۸) به پرسش‌های زیر، پاسخ کوتاه دهید.

۱- من خَالِقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ؟

۲- هَلِ الْعَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ؟

۳- مَنْ هِيَ مُدْرَسَةُ اللُّغَةِ الْفَارْسِي؟

۴- مَنْ أَنْتَ؟ (مَنْ أَنْتِ؟)

۹) موارد خواسته شده را بنویسید.

۱- جمع (وقت). ۲- مفرد (جُنُود)

۳- جمع (حَقِيقَةٌ) ۴- مفرد (مُدْن)

۵- جمع (أُم) ۶- مفرد (أَطْفَال)

۱۰) در جاهای خالی کلمه ی پرسشی مناسب قرار دهید.

۱- اُولَئِكَ الرُّجَالُ؟ - الصَّيُوفُ.

۲- فِی هَذِهِ السَّفِينَةِ؟ - حَقَائِبُ الْمُسَافِرِينَ.

۳- مَعْنَى هَذِهِ الْعَلَامَةِ؟ - الدَّوْرَانُ إِلَى الْيَسَارِ مَمْنُوعٌ.

۴- هِيَ الْمُدِيرَةُ الْمُدْرَسَةِ؟ - السَّيِّدَةُ صَالِحِي.

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

۱) از میان عبارات زیر، موارد خواسته شده را در جدول بگذارید.

مثنی	جمع مذکر سالم	جمع مؤنث سالم	جمع مکسر

۲) با توجّه به تصویر به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید. ۱- أَيْنَ الْوَلَدُ؟

۲- أَيْنَ السَّيَّارَةُ؟

۳- أَيْنَ الرَّجُلُ؟

۴- أَيْنَ الْمَرْأَةُ؟

۵- ماذا عَلَى السَّيَّارَةِ؟

۳) با توجّه به تصویر به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.

أَيْنَ الْبَيْتَانِ؟

أَيْنَ الْبَقَرَةُ؟

۴) هر یک از کلمات ستون الف را به کلمه‌ی مناسب آن در ستون ب وصل کنید.

الف	ب
أَيْنَ الْبُسْتَانُ؟	بِالْيَمِينِ
ماذا عَلَى الْجَبَلِ؟	عَلَى الْيَمِينِ
أَيْنَ الطِّفْلُ؟	بِالضُّمِّ
عَلَيْكَ	السَّجَرَةُ
مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟	عند أمه
الأعمال	أنا عراقي

۵ غلط‌های مشخص شده را اصلاح کنید و در جای خالی بنویسید.

۱- هَلْ شَخْصاً جُنِبَ الْمَكْتَبَةِ. " - سَبْعَةً.

۲- مَنْ هُوَ بَائِعٌ؟ " - نَعَمْ.

۳- لِمَنْ حَقِيقَتِي؟ " - عَلَى الْمُنْصَدَةِ.

۴- مَنْ فِي ذَلِكَ الْمَرْقَدِ؟ " - الْمُصَحَّف.

۶ با توجه به تصاویر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

ب) کَم لَاعِباً فِي الصُّورَةِ؟

د) أَيْنَ السَّيَّارَةِ؟

الف) مَنْ هِيَ؟

ج) هَلْ هُنَا مَدِينَةٌ؟

۷ با توجه به تصاویر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

ب) کَم عَدَدُ الطَّالِبِينَ؟

ب) أَيْنَ الدَّفْتَرِ؟ الْمُنْصَدَةِ.

الف) هَلْ هُنَاكَ حَدِيقَةٌ؟

۸ با توجه به تصاویر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

الف) کَم جُنْدِيّاً هُنَا؟

۹ با توجه به تصاویر پاسخ کوتاه بدهید.

الف) به سوالات زیر با توجه به واقعیت پاسخ دهید.

مِنْ أَيْنَ أَنْتِ؟

۱۰ با توجه به تصاویر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

ب) کَم کِتَاباً هُنَا؟

الف) أَيْنَ الرَّجُلُ؟ السَّيَّارَةِ.

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

واژگان

۱) متضاد یا مترادف کلمات زیر را از بین کلمات داخل پرانتز بنویسید. (۳ کلمه اضافه است).

(حياة - خَير - شر - على - خلف - صداقة - صديق)

۱- موت ≠ ۲- عُدوان ≠

۳- أَفْضَلُ = ۴- فوق =

۲) جملات زیر را به فارسی روان ترجمه کنید.

۱- مريم و زينب و فاطمة في الشارع.

۲- هو مدرّس اللغة الفارسي اسمه سعيد.

۳) کلمات مرتبط در ستون «الف» و «ب» را به هم وصل کنید.

ب

الف

الْجَدَّ

الْحَوَارِ

الْوَالِدَانِ

الدَّهَبَ

كَلَامٌ بَيْنَ شَخْصَيْنِ:

أَبُو الْأَبِ وَأَبُو الْأُمِّ:

قِيَمَتُهُ غَالِيَةٌ:

النَّظَرُ فِي وَجْهِهِمَا عِبَادَةٌ:

۴) گزینه‌ی درست را انتخاب کنید.

۱- قَلِيلُهُ كَثِيرٌ :

۲- النَّظَرُ فِيهِ عِبَادَةٌ :

۳- كم أسبوعاً في الشهر ؟

☐ الْكَنْزُ ☐ الْفَقْرُ ☐ الدَّهَبُ

☐ الْوَجْهَ ☐ الْبَحْرَ ☐ الصُّورَةَ

☐ اثْنَا عَشَرَ ☐ أَرْبَعَةٌ ☐ خَمْسَةٌ

۵) جاهای خالی را با کلمه‌ی پرسشی مناسب پر کنید.

۱- جَوَّالًا إِلَّا هُنَا؟

۲- هذه؟

۳- هي؟

۴- أَنْتَ طَالِبٌ نَاجِحٌ

خَمْسَةٌ

السَّيَّارَةُ

هي استاذة اللغة العربية

نعم

۶ برای عبارت‌های قسمت الف جواب‌هایی از قسمت ب پیدا کنید و مقابل آن بنویسید (یک کلمه اضافی است).

قسمت الف	قسمت ب
الف) مَكَانٌ لِعَبُورِ السَّيَّارَةِ. ()	۱- الْجَبَل
ب) ذَلِكَ مَرْتَفَعٌ. ()	۲- السَّنَةُ
ج) عَدَدٌ بَعْدَ خَمْسَةٍ. ()	۳- حُسْنُ الْخُلُقِ
	۴- الشَّارِع

۷ برای عبارت‌های قسمت الف جواب‌هایی از قسمت ب پیدا کنید و مقابل آن بنویسید (یک کلمه اضافی است).

قسمت الف	قسمت ب
الف) أَبُو الْأَبِ وَأَبُو الْأُمِّ. ()	۱- ذَهَبِيَّة
ب) بَلَاءُ الْإِنْسَانِ فِيهِ. ()	۲- السَّنَةُ
ج) جَائِزَةٌ لِلْفَائِزِ الْأَوَّلِ. ()	۳- لِسَان
	۴- الْجَدِّ

۸ برای عبارت‌های قسمت الف جواب‌هایی از قسمت ب پیدا کنید و مقابل آن بنویسید (یک کلمه اضافی است).

قسمت الف	قسمت ب
الف) مِنَ الذَّهَبِ. ()	۱- المنضدة
ب) كَلَامٌ بَيْنَ شَخْصَيْنِ. ()	۲- السَّنَةُ
ج) زَمَانٌ طَوِيلٌ. ()	۳- الْوَقْتُ
	۴- الْجَوَارِ

۹ معنای کلمه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) إِلَى اللَّقَاءِ مَعَ السَّلَامَةِ. (.....)
ب) الطِّفْلَةُ جَالِسَةٌ أَمَامَ الْمَرْأَةِ. (.....)

۱۰ کدام کلمه از نظر معنایی یا دستوری با سایر کلمات ناهماهنگ است؟

الف) کاتب طیب عالمة طالب

۱۱ درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را بر اساس حقیقت بنویسید.

الف) رَأْيَانٌ، خَيْرٌ مِنْ رَأْيٍ وَاحِدٍ. ص غ □

ب) السَّفِينَةُ فِي الشَّارِعِ. ص غ □

ج) فِي كُتُبِ الْقَصَصِ، عِبَرٌ. ص غ □

۱۲ ترجمه ناقص جملات را کامل کنید.

الف) أَيْنَ هَذِهِ أَسْرَتُكُمْ؟ کجا هستید؟

ب) مَنْ هَذِهِ الْبِنْتُ الصَّغِيرَةُ؟ این کوچک کیست؟

ج) الْإِنْسَانُ عَبْدُ الْإِحْسَانِ. انسان بنده است.

د) الْوَقْتُ مِنَ الذَّهَبِ. وقت از است.

۱۳ جمله‌های زیر را به فارسی روان ترجمه کنید.

الف) أَيْنَ أَسْرَتُكَ؟ هُمْ جَالِسُونَ هُنَاكَ ذَلِكَ أَبِي وَتِلْكَ أُمِّي.

ب) هَذَانِ الْجَبَلَانِ، مُرْتَفِعَانِ.

ج) ذَلِكَ الرَّجُلُ مُدِيرُ الْمَكْتَبَةِ.

مکالمه

۱۴) به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱- كَيْفَ حَالُكَ؟

۲- مَنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

۳- مَا اسْمُكَ؟

۴- أَيْنَ بَيْتُكَ؟

۱۵) موارد خواسته شده را بنویسید.

۱- مفرد (أَيَّامَ): ۲- ما معنى (الْفُنْدُق):

۳- جمع (بِرَكَّةً): ۴- متضاد (خَيْرٌ):

۱۶) کلمه‌ی استفهامی مناسب بگذارید.

۱- هذا، الجَوال؟ لِأختي.

۲- في البحر؟ السفينة.

۳- هي؟ هي سائقة.

۱۷) به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱- كم يوماً أَنْتَ هنا؟

۲- أَيْنَ أُمُّكَ؟

۳- ما إسمُكَ؟

۴- لِمَنْ تلك المفتاح؟

۱۸) به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱- كم عدد الفصول؟

۲- مَنْ هو زكرياء الرازي؟

۳- أَيْنَ مدرستك؟

۱۹) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) ما هي اللغة الرسمية في ايران؟

ب) هل جزاء الإحسان إلا الإحسان؟

۲۰) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه بدهید.

الف) مَا اسمُكَ؟

ب) مَنْ أَنْتَ؟

الدَّرْسُ الْخَامِسُ

واژگان

۱) موارد خواسته شده را بنویسید.

- ۱- مِنْ مَلَابِسِ الرِّجَالِ :
- ۲- مِنْ مَلَابِسِ النِّسَاءِ :
- ۳- جَمْعُ مَكْسَرِ صَدِيقٍ :
- ۴- مُتَرَادِفُ «أَب»:
- ۵- مَعْنَى «أَلْف»:
- ۶- مُتَضَادُّ «رَخِيصَةً»:
- ۷- مُفْرَدُ «أَشْعَارٍ»:

۲) نام هر تصویر را زیر آن بنویسید: (كُرْسَى، سَفِينَةٌ، نَافِذَةٌ، تُفَاح) ۲ کلمه اضافی است.

.....

.....

۳) جمله‌های زیر را ترجمه کنید؛ سپس زیر فعل‌های ماضی خط بکشید.

- ۱- أَهِيَ الْمَسَافِرُ أَذْهَبَتْ إِلَى الْفُنْدُقِ؟ - لَا؛ ذَهَبَتْ إِلَى السُّوقِ.
- ۲- مَاذَا غَسَلَتْ؟ - غَسَلْتُ مَلَابِسِي وَ مَلَابِسَ أُسْرَتِي.
- ۳- مِنْ أَيْنَ أَخَذْتَ قَمِيصَكَ؟ - أَخَذْتُهُ مِنْ هُنَاكَ.
- ۴- مَاذَا اشْتَرَيْتَ؟ - اشْتَرَيْتُ فُسْتَانًا وَ عَبَاءَةً.

۴) جمله‌های عربی زیر را به فارسی ترجمه کنید.

- ۱- هَلْ ذَهَبْتَ صَبَاحَ الْيَوْمِ إِلَى السُّوقِ وَ هَلِ اشْتَرَيْتَ فُسْتَانًا وَ عَبَاءَةً؟
- ۲- مَبْرُوك: مَلَابِسُكَ الْجَمِيلَةُ - شُكْرًا جَزِيلًا.
- ۳- اشْتَرَيْتُ مَلَابِسًا لِصَدِيقَاتِي.

۵) جملات درست را با ✓ و نادرست را با × براساس حقیقت مشخص کنید.

- ۱- عدد أسبوع الشهر سبعة. ○
- ۲- خَيْرُ النَّاسِ اكْبَرُ النَّاسِ. ○
- ۳- عدد الشهور السنة اثناعشر. ○
- ۴- حُسْنُ الْعَهْدِ مِنْ عَلَامَةِ الْإِيمَانِ. ○

مکالمه

۶) به جمله‌های زیر پاسخ مناسب بدهید.

- ۱- أَذْهَبْتَ إِلَى سَوْقِ الطَّهْرَانِ؟ نعم،
- ۲- مِنْ أَيْنَ اشْتَرَيْتَ فُسْتَانَكَ؟ مِنْ هُنَاكَ.

۷ به فارسی ترجمه کنید و زیر فعل ماضی خط بکشید.

- ۱- أَنَا رَفَعْتُ عَلَّمَ الْإِيرَانِ فِي الْمَدْرَسَةِ.
- ۲- أَنْتَ كَتَبْتَ رِسَالَةً لَصَدِيقِكَ.
- ۳- مَنْ أَيْنَ أَخَذْتَ عِبَائِكَ؟ - أَخَذْتُهُ مِنَ السُّوقِ.
- ۴- كَيْفَ كَانَتْ قِيَمَةُ الْمَلَابِسِ : رَخِيصَةً أَمْ غَالِيَةً؟ - مِثْلَ إِيرَانٍ: لَا فَرْقَ، لَكِنْ اشْتَرَيْتُ.

نکات دستوری

۸ گزینه درست را انتخاب کنید.

- ۱- أَنَا مَلَابِسِي. عَسَلْتُ ☐ عَسَلْتُ ☐
- ۲- أَنْتَ الْعَلَّمَ؟ رَفَعْتُ ☐ رَفَعْتُ ☐
- ۳- أَنْتَ صَدِيقَتِكَ. ذَكَرْتُ ☐ ذَكَرْتُ ☐
- ۴- أَنْتَ هَدَيْتِكَ؟ أَخَذْتُ ☐ أَخَذْتُ ☐
- ۵- كَمْ تُفَاحَةً أَكَلْتُ؟ تُفَاحَتَيْنِ. أَكَلْتُ ☐ أَكَلْتُ ☐

۹ در هر جمله دو ضمیر وجود دارد. زیر آن‌ها خط بکشید.

- ۱- أَنَا غَسَلْتُ سِرْوَالَ أُخِي.
 - ۲- أَنْتَ قَرَأْتَ اشْعَارَ الْمُعَلِّمِ.
 - ۳- هُوَ اشْتَرَى مَلَابِسَ جَمِيلًا لِأُمِّهِ.
- ۱۰ جملات زیر را با ضمایر داده شده، بازنویسی کنید.

- ۱- هُوَ غَسَلَ يَدَهُ. (أَنْتَ)
- ۲- هُوَ ذَكَرَ جَدَّهُ. (أَنْتَ)
- ۳- هُوَ أَكَلَ طَعَامَهُ. (أَنَا)

الدَّرْسُ السَّادِسُ

واژگان

- ۱) کلمات مترادف و متضاد را معلوم کنید. (= , ≠)
- عُدْوَان صِدَاقَةٌ جَاهِل عَالِم أَرَاذِل أَفْضَل خَيْر
 بِدَايَةٌ نِهَایَةٌ رَخِیصَةٌ غَالِيَةٌ عُدْوَان عَدَاوَةٌ خَلْفٌ وَرَاءُ

- ۲) کلمه‌های مترادف و متضاد را در جای مناسب بنویسید. (یک کلمه اضافه است.)
- (عُدْوَان - کَثِير - بَعِيد - عَدَاوَةٌ - قَلِيل)
- مترادف: (..... =) متضاد: (..... ≠)

- ۳) با توجه به معنای عبارت‌ها، فعل مناسب را انتخاب کنید.
- ۱ - أَنْتَ الباب. دَخَلْتَ قَتَحْتَ دَهَبْتَ
- ۲ - سَعِيدَةٌ مِنَ الصَّفِّ. خَرَجْتَ سَلِمْتَ فَتَحْتَ

- ۴) درستی یا نادرستی جملات زیر را براساس حقیقت بنویسید.
- الف) إِذَا مَلَكَ الْأَفْضَلُ؛ هَلَكَ الْأَرَاذِلُ. ☐ غلط ☐ صحیح
- ب) عِدَّةُ الْأَسَابِيعِ فِي كُلِّ شَهْرٍ، أَرْبَعَةٌ. ☐ غلط ☐ صحیح

- ۵) ترجمه درست را انتخاب کنید:
- الف) إِذَا مَلَكَ الْأَرَاذِلُ، هَلَكَ الْأَفْضَلُ
- الف) هرگاه فرومایگان فرمانروا شوند؛ شایستگان هلاک می‌شوند ☐ ب) اگر فرومایگان مالک چیزی شوند؛ داناها محروم می‌شوند ☐
- ب) مَنْ زَرَعَ الْعُدْوَانَ، حَصَدَ الْخُسْرَانَ
- الف) هر کس بدی کاشت؛ پشیمانی درو کرد ☐ ب) هر کسی دشمنی کاشت؛ زیان درو کرد ☐

۶ بخوانید و ترجمه کنید.

(الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ) الأنعام / ۱

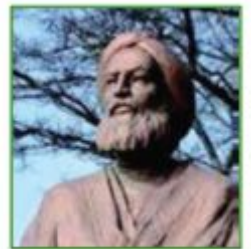
(هُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ) الأنبياء / ۳۳

هِيَ وَصَلَتْ إِلَى بَيْتِهَا.

هُوَ بَحَثَ عَنِ الْكُتُبِ.

أَنَا سَأَلْتُ مُدْرِسِي.

أَنَا قَرُبْتُ مِنَ الْقَرْيَةِ.

۷ کلمه ناهم‌هنگ در هر مجموعه کدام است؟

- ۱- عَلم □ أُخت □ أَخ □ والد □
- ۲- يَد □ ماء □ وَجْه □ لِسَان □
- ۳- قَمِيص □ فُسْتَان □ جَوَال □ سِرْوَان □
- ۴- قَصِير □ نَافِذَةٌ □ بَاب □ غُرْفَةٌ □
- ۵- خَرَج □ دَخَلَ □ هَلَكَ □ تَحْتَ □

۸ موارد خواسته شده را بنویسید.

- ۱ - مفرد «السَّمَاوَاتِ»:
- ۲ - جمع «التَّجْرِبَةِ»:
- ۳ - مترادف «والد»:
- ۴ - متضاد «دَخَلَ»:

۹ کلمات متضاد را کنار هم بنویسید.

طویل / خُسران / غَالِيَةٌ / نَهَار / دَخَلَ / أَرَادَلَ / لَيْل / خَرَجَ / أَفْاضِلَ / رَخِيصَ / قَصِيرَ / نَفَعَ

۱۰ کلمات به هم ریخته ی زیر را با توجه به ترجمه، به یک جمله تبدیل کنید.

- ۱ - فَي - أُمِّي - صَوْتُ - سَمِعْتُ - الشَّارِعَ : صدای مادرم را در خیابان شنیدم.
- ۲ - هَلَكَ - الأَرَادَلَ - ملك - إِذَا - الأَفْاضِلَ: هنگامی که فرومایگان فرمانروا شدند، شایستگان هلاک می شوند.

۱۱ جملات زیر را به فارسی ترجمه کنید.

الف) صَدِيقَتِي طَرَقَتْ بَابَ الْبَيْتِ.

۱۲) عبارات های زیر را به فارسی روان ترجمه کنید.

- ۱ - لَعِبَ الطَّلَابُ مَعَ أَصْدِقَائِهِمْ
- ۲ - إِذَا طَرَفْتُ الْبَابَ، فَتَحْتُهُ
- ۳ - اللَّيْلُ قُرْبٌ مِنَ النَّهَارِ
- ۴ - مَنْ زَرَعَ الْعُدُونَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ

نکات دستوری

۱۳) گزینه مناسب را انتخاب کنید.

- ۱- الْمُعَلِّمُ صَفَهُ. دَخَلَ □ دَخَلْتُ □
- ۲- الطِّفْلَةُ مَعَ صَدِيقَاتِهَا. لَعِبْتُ □ لَعِبْتُ □
- ۳- أَنَا الْمَحْصُولُ. حَصَدَ □ حَصَدْتُ □
- ۴- أَنْتَ الشَّجَرَةَ. صَعَدَ □ صَعَدْتُ □
- ۵- أَأَنْتِ جَوَّالِكِ؟ وَجَدْتُ □ وَجَدْتُ □

۱۴) جاهای خالی را با ضمیر مناسب پر کنید.

- ۱ - رَفَعَتْ عَلَّمَ اِیرَانَ. ۲ - سَأَلَتْ مُعَلِّمَتَهَا. ۳ - قَرُبْتُ مِنَ الْقَرْيَةِ.
- ۴ - لَعِبَ فِي الْمَدْرَسَةِ. ۵ - بَحَثْتُ عَنْ صَدِيقِكَ. ۶ - زَرَعْتُ الرِّيحَانَ.

۱۵) با توجه به ضمایر، فعل های مناسب در داخل پرانتز را مقابل آن بنویسید.

(خَرَجَ - فَعَلَتْ - سَأَلَتْ - عَسَلَتْ - ذَكَرَتْ)

- ۱ - هو ۲ - هی ۳ - أَنْتَ ۴ - أَنْتِ
- ۵ - أَنَا

۱۶) جاهای خالی را با ضمیر مناسب پر کنید.

- ۱ - قَرِبْتُ مِنَ الْمَدِينَةِ. ۲ - سَأَلَتْ مُعَلِّمَتَهَا. ۳ - لَعِبَ فِي الْمَدْرَسَةِ.
- ۴ - رَفَعَتْ عَلَّمَ اِیرَانَ. ۵ - زَرَعْتُ الرِّيحَانَ. ۶ - بَحَثْتُ عَنْ صَدِيقِهَا.
- ۷ - وَصَلْتُ إِلَى بَيْتِي.

۱۷) جاهای خالی را با فعل مناسب پر کنید.

- ۱ - أَيُّهَا الرَّجُلُ أ الْمَحْصُولَاتِ؟ (حَصَدَ)
- ۲ - هَذِهِ الْمَرْأَةُ الْبَابَ الْمَدْرَسَةِ. (فَتَحَ)
- ۳ - ذَلِكَ الْوَلَدُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ. (رَجَعَ)
- ۴ - الْبِنْتُ صَفَهَا. (وَصَلَ)
- ۵ - يَا أُمِّي أ مَنِي؟ (سَأَلَ)

۱۸) فعل ماضی مناسب را انتخاب کنید.

- الف) أَنْتَ هَدَيْتِكِ؟ أَخَذْتُ □ أَخَذْتُ □
- ب) الْمُعَلِّمُ صَفَهُ دَخَلَ □ دَخَلْتُ □

۱۹) گزینه مناسب را برای جای خالی انتخاب کنید.

- الف) الْمُعَلِّمُ فِي الصَّفِّ. دَخَلَ ○ دَخَلْتُ ○
- ب) أَنْتَ يَا وَلَدُ. طَالِبَةٌ عَزِيزَةٌ ○ طَالِبٌ عَزِيزٌ ○

۲۰) جاهای خالی را با کلمه مناسب از میان کلمات داده شده کامل کنید.

- الف) كَمْ أُسْبُوعًا فِي الشَّهْرِ؟ عَشْرَةَ □ أَرْبَعَةَ □

الدَّرْسُ السَّابِعُ

واژگان

۱) هر جمله را ترجمه کنید، پس زیر فعل ماضی خط بکشید.

۱) یا صَدِیقَتِی، أَمَا رَجَعْتُ إِلَى صَفْکِ؟

۲) أَنَا مَا جَمَعْتُ أَخْشَابَ فِی الْحَدِیقَةِ.

۳) (.....) مَا خَلَقْتُ هَذَا بَاطِلًا..

۴) یا حَمِیدُ، أَمَا صَعَدْتَ الْجَبَلَ؟

۵) الطَّالِبَةُ مَا جَلَسَتْ عَلَى الْمِنْضَدَةِ.

۲) ترجمه‌ی واژه‌های (حَدِیقَة - بِنْتُ - جَاءَ - أَخْشَاب) به ترتیب در کدام گزینه، صحیح آمده است؟

۱) جمدان - خواهر - آمد - چوب ۲) باغ - دختر - آمد - چوب‌ها ۳) کیف - دختر - رفت - چوب ۴) باغ - خواهر - رفت - چوب‌ها

۳) مترادف و متضاد کلمات زیر را از میان کلمات داخل پراتنز پیدا کنید و مقابل آن بنویسید.

(أُمّ، أَمَام، بِنْتُ، أَب، بُسْتَان، وَراء، حَقِیقَة، أَخ، وَلَد، مَا فَعَلَ)

۱- أَب ≠ ۲- حَدِیقَة = ۳- فَعَلَ ≠

۴- وَالِد ۵- أُخْتُ ≠ ۶- خَلَفَ =

مکالمه

۴) به سؤالات زیر پاسخ منفی دهید.

۱- هَلْ جَمَعْتُ كُلَّ الْفَوَاكِهِ فِی الْحَدِیقَةِ؟

۲- أَأَنْتِ وَصَلْتِ إِلَى الْمَسْجِدِ مَعَ السَّیَّارَةِ؟

۳- هَلْ ذَهَبْتَ قُرْبَ النَّجْفِ؟

نکات دستوری

۵) کدام کلمه برای جای خالی جمله «الْمَرْأَةُ..... النَّافِذَةُ» مناسب است؟

۱) مَا فَتَحَ ۲) مَا فَتَحَتْ ۳) مَا فَتَحْتُ ۴) مَا فَتَحَتْ

۶) جاهای خالی جدول زیر را کامل کنید.

ماضی مثبت	ترجمه	ماضی منفی	ترجمه
سَمِعَ			نَشْنِید
		مَا وَجَدْتُ	
	نَشَسْتُ	مَا جَلَسْتُ	

۷ ترجمه کنید.

رَجَعْتُ: برگشت	أَنَا مَا رَجَعْتُ:
فَعَلَ: انجام داد	أَنْتَ مَا فَعَلْتَ:
كَتَبْتُ: نوشت	هِيَ مَا كَتَبَتْ:
جَلَسْتُ: نشست	أَنْتَ مَا جَلَسْتَ:
سَأَلَ: پرسید	هِيَ مَا سَأَلَتْ:
جَمَعَ: جمع کرد	أَنْتَ مَا جَمَعْتَ:

۸ در کدام گزینه، فعل به کار نرفته است؟

۱ أَكَانَتْ مَرِيضَةً؟ ۲ مَاذَا سَأَلَكَ؟

۹ منفی فعل (كان ذاهباً) در کدام گزینه آمده است؟

۱ لماذا كان ذاهباً ۲ لا، كان ذاهباً

۱۰ جمله‌ی زیر را براساس کلمات داده شده تغییر دهید.

أَنَا مَا وَجَدْتُ صَدِيقِي فِي الْمَسَابِقَةِ.

۱- أَنْتَ فِي الْمَسَابِقَةِ.

۲- اللَّاعِبَةُ فِي الْمَسَابِقَةِ.

۳- مَا وَجَدَ صَدَقَهُ فِي الْمُسَابِقَةِ.

۴- مَا وَجَدْتُ صَدِيقِي فِي الْمَسَابِقَةِ.

۴ كَمْ ضَيْفًا دَخَلَ بَيْتَكُمْ؟

۳ أَوْ صَدِيقَتِي وَاقِفَةً أَمَامَ الْبَيْتِ؟

۴ مَا كَانَ ذَاهِباً

۳ مَا هُوَ كَانَ ذَاهِباً

الدَّرْسُ الثَّامِنُ

واژگان

۱) کلمات متضاد و مترادف را معلوم کنید. (= ، ≠)

- ۱- حدائق بساتین
۲- ذَكَرَ نَسِيَ
۳- حَزَن فَرَح
۴- حَمْد شُكْر

۲) کلمات مرتبط در ردیف «الف» و «ب» را به هم وصل کنید.

الف	الْفُسْتَانُ - الْعِلْمُ - الدُّنْيَا - الصَّلَاةُ - النَّسِيَانُ - السُّؤَالُ
ب	مَرْزَعَةُ الْآخِرَةِ - كُنْزٌ - مِنْ مَلَابِسِ النِّسَاءِ - آفَةُ الْعِلْمِ - مِفْتَاحُ الْعِلْمِ - عَمُودُ الدِّينِ

۳) ترجمه کنید.

- ۱- (... صَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ) الروم / ۵۸
۲- (أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ) الأنبياء / ۶۲
۳- (صَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَ نَسِيَ خَلْقَهُ) ياسين / ۷۸
۴- نَحْنُ مَا عَبَرْنَا الْخُدُودَ.
۵- قَالَ الطُّفْلُ: «أَنَا مَا حَزَنْتُ».

۴) ترجمه ناقص را کامل کنید.

- ۱- صَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَ نَسِيَ خَلْقَهُ. برای ما زد و آفرینشش را
۲- أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ؟ ابراهیم، تو این کار را با انجام دادی؟

۵) جاهای خالی را با کلمه مناسب پر کنید. (دو کلمه اضافی است)

(الصلاة، الصبر، حسن الخلق، الإحسان، السؤال، الأدب)

الف) خَيْرٌ مِنَ الدَّهَبِ:

ب) مفتاح العلم:

پ) الإنسان عبده:

ت) عمود الدين:

۶) برای هر یک از کلمات داخل «» کلمه ناهم‌هنگ از گزینه‌های مقابل آن را، مشخص کنید.

- الف) «السُّوقُ»: ☐ اشْتَرَى ☐ الْقَمِيصُ ☐ غَالِيَةً ☐ الْحُدُودُ
ب) «الطُّلَابُ»: ☐ الْكُرْسِيُّ ☐ الْبُسْتَانُ ☐ الصَّفُّ ☐ الْمُنْضَدَةُ

نکات دستوری

۷

جاهای خالی را با ضمیر منفصل مناسب پر کنید و ترجمه کنید.

- ۱- عَبَرَ.
- ۲- ضَرَبْتُ.
- ۳- حَزَنْتُ.
- ۴- حَفِظْتُ.
- ۵- صَنَعْتُ.

۸

جاهای خالی را با فعل ماضی مناسب پر کنید و سپس ترجمه هر جمله را بنویسید.

۱- أَنْتَ كَثِيرًا. (فَرِحَ)

۲- أَنْتِ عَلَى الْأَرْضِ. (وَقَعَ)

۳- أَنَا شَيْئًا. (نَسِيَ)

۴- هُوَ الْجَبَلِ. (عَبَرَ)

۵- هِيَ قَلِيلًا. (حَزَنَ)

۹

غلط‌های مشخص شده را اصلاح کنید.

۱- هَذَا الْفُلُاحُ قَطَعْتَ الْأَخْشَابَ.

۲- يَا أَخِي لِمَاذَا أَنْتَ نَسَيْتَ

۳- نَحْنُ وَقَفْتُ لِأُخْذَ الْجَوَائِزِ.

۴- قَالَ حَمِيدَةُ: أَنَا طَهْرَانِيَّةٌ.

۱۰

متناسب با ضمیر داده شده جمله را بازنویسی کنید.

۱- هِيَ مَا خَرَجَتْ مِنْ بَيْتِهَا. (نحن)

۲- هُوَ سَأَلَ مَعْلَمَهُ. (أنت)

۳- هُوَ مَا عَرَفَ صَدِيقَهُ. (أنا)

۴- هِيَ قَرَأَتْ كِتَابَهَا. (هو)

الدَّرْسُ التَّاسِعُ

واژگان

۱) کلمات مترادف و متضاد را معلوم کنید.

- ۱- الَّذِي مَنْ ۲- الْأَب الْوَالِدِ
۳- طَوِيل قَصِير ۴- الْمَوْتَ الْعَيْشِ

۲) جمله‌های زیر را ترجمه کنید، سپس زیر فعل‌های ماضی خط بکشید.

- ۱- يَا بَنْتَانِ، كَيْفَ قَرَأْتُمَا دَرْسَكُمَا؟
۲- أَيُّهَا الطُّلُبُ، لِمَاذَا فَتَحْتُمَا أَبْوَابَ الصُّفُوفِ؟
۳- أَيُّهَا السَّيِّدَاتُ، أَسَمِعْتُنَّ صَوْتَ أَطْفَالِكُنَّ؟
۴- يَا أَسْتَاذُ، هَلْ سَمَحْتَ لِي بِالْكَلَامِ؟

۳) جاهای خالی را با کلمه مناسب از میان کلمات داده شده کامل کنید.

- الف) بِدَأَ بِالسُّوَالِ المَعْلَمَات ☐ المَعْلَم ☐

نکات دستوری

۴) جاهای خالی در جدول زیر را کامل کنید.

جَلَسْتُمْ	۱	أَنْتُنَّ جَلَسْتُنَّ	شما نشستید	ما جَلَسْتِ	۲
ضَرَبْتَنَ	زدید	أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ	۳	۴	نزد
لَعَبْنَا	۵	۶	او بازی کرد	ما لَعَبْتِ	۷

۵) ترجمه کنید.

- قَرَأْتُمْ: خواندید ← هُوَ مَا قَرَأَ:
بَدَأْتُ: شروع کرد ← أَنْتُنَّ يَدَأْنَ:
سَمِعْنَا: شنیدیم ← أَنْتُمَا سَمِعْتُمَا:
وَصَلْتُمْ: رسیدید ← أَنْتُمْ مَا وَصَلْتُمْ:
سَمَحَ: اجازه داد ← أَنْتُنَّ سَمَحْتُنَّ:
قَطَعْتَ: بریدی ← أَنْتُمَا مَا قَطَعْتُمَا:

۶) با توجه به فعل‌های زیر، در جاهای خالی فعل مناسب بنویسید. (یک فعل اضافی است).

(كَتَبْتَنَ - جَلَسْتُمَا - دَهَبْتُمْ - بَدَأَتْ - رَجَعْتُمَا)

- ۱- أَنْتُمْ إِلَى الْمَدْرَسَةِ ۲- أَنْتُمَا خَلْفَ الْمِنْضَدَةِ
۳- أَنْتُنَّ التَّمْرِينَ ۴- أَنْتَ بِالْمُسَابَقَةِ

۷ جاهای خالی را با فعل مناسب کنید.

۱- أَتَيْهَا الْأَخَوَاتُ هَلْ.....أَصَوَاتًا عَجِيبًا؟

سَمِعْتُنَّ سَمِعْتُمْ سَمِعَتْ

۲-الْفَلَاحَةُ أَشْجَارًا كَثِيرَةً فِي الْبُسْتَانِ.

زَرَعَتْ زَرَعْتُ زَرَعَ

۸ با توجه به ترجمه جمله، در جای خالی فعل مناسب بنویسید.

۱- أَتَيْنَ.....الْفَوَاكِهَ. (شما میوه‌ها را جمع کردید.)

۲- أَتَمَّاإِلَى الْبُسْتَانِ. (شما به باغ رفتید)

۳- أَتَمَّبِالسَّيَّارَةِ. (شما با اتومبیل برگشتید)

۴- أَنْتِبِالدَّرْسِ. (تو شروع به درس خواندن کردی)

۹ برای جای خالی جمله‌های زیر فعل ماضی مناسب را انتخاب کنید.

الف) ماذا إِشْتَرَيْتِ؟سِرْوَالًا. إِشْتَرَيْتُ إِشْتَرَيْتِ ☐

ب) أَتَمَّاالأَصْدِقَاءَ قَبْلَ أُسْبُوعَيْنِ ذَكَرْتُ ذَكَرْتُمَا ☐

۱۰ فعل ماضی مناسب هر جمله را با (X) انتخاب کنید.

الف) أَنَارِسَالَةً لِصَدِيقِي. ۱. كَتَبْتُ ۲. كَتَبْتُ ☐

ب) الْمُعَلِّمُصَفُّهُ. ۱. دَخَلَ ۲. دَخَلْتُ ☐

پ) يَا أُخْتِي،بِجَمْعِ الْفَوَاكِهَ. ۱. بَدَأْتُ ۲. بَدَأْتُ ☐

ت) أَنْتُمْمِنَ الْجَبَلِ. ۱. رَجَعْتُمْ ۲. رَجَعْنَا ☐

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون: عربی هفتم درس ۱۰

مجتمع آموزشی دانشمند

الدَّرْسُ الْعَاشِرُ

واژگان

۱) کلمات متضاد را کنار هم بنویسید.

(ظاهر - قبیح - کبیر - باطن - جمیل - مسرور - صَغیر - حزین)

- ۱ - _____ ≠ _____
۲ - _____ ≠ _____
۳ - _____ ≠ _____
۴ - _____ ≠ _____

۲) ترجمه‌ی ناقص را کامل کنید.

- ۱- الرَّجَالُ وَقَفُوا لِاسْتِقْبَالِ ضُيُوفِهِمْ. برای استقبال از مهمانهایشان
۲- هَوَلَاءِ النِّسَاءِ حَفِظْنَ سُورَتَيْنِ مِنَ الْقُرْآنِ. این دو سوره از قرآن را
۳- عَبَرْنَا الشَّارِعَ آزادی تُمْ وَصَلْنَا إِلَى السُّوقِ. از آزادی عبور کردیم ، سپس به بازار

۳) موارد خواسته شده برای هر واژه را بنویسید.

- ۱- سَمَك (جمع مکسر) :
۲- الاولاد (مفرد) :
۳- جمیل (متضاد) :
۴- قَطَعْتُمْ (منفی) :

۴) ترجمه صحیح را انتخاب کنید.

- الف)** الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأُمَهَاتِ. الف) بهشت زیر پای مادر است. ☐ ب) بهشت زیر پاهای مادران است. ☐
ب) هِيَ مَا كَانَتْ وَحِيدَةً دَائِمًا. الف) او گاهی تنها نیست. ☐ ب) او همیشه تنها نبود. ☐

۵) جمله‌های عربی زیر را به فارسی ترجمه کنید.

- ۱- كَانَ هَدَفُ السَّمَكَةِ الْحَجَرِيَّةِ مُسَاعَدَةَ الْأَسْمَاكِ.
۲- ضَرَبَ مُدَرِّسُنَا لَنَا أَمَثَلًا حَسَنَةً.

۶) با توجه به ترجمه‌ی فارسی، با کلمات به هم ریخته جمله بسازید.

- ۱- السَّمَكَةُ - جاء - إلى - الحَجَرِيَّة - الصَّيَادُونَ. (صیادان به سوی سنگ ماهی آمدند)
۲- فَرِحْنَ - الْأَسْمَاكُ - هَلْ - لَ - نَجَاتِهَا -؟ (آیا ماهی‌ها برای نجاتش خوشحال شدند؟)

نکات دستوری

۷) جاهای خالی را با ضمیر مناسب پر کنید.

۱- سَلِمْنَ.

۲- قَطَعْتُ.

۳- دَفَعْتُ.

۴- عَبْرْتُمْ.

۸) ترجمه کنید.

دَفَعَ: پرداخت ← هُنَّ دَفَعْنَ: هَرَبَ: فرار کرد ← الْوَلَدَانِ هَرَبَا:

عَلِمَ: دانست ← الطَّالِبَاتُ مَا عَلِمْنَ: سَلِمَ: سالم ماند ← هُنَّ سَلِمْنَ:

قَذَفَ: انداخت ← أَنْتُمَا قَذَفْتُمَا: وَقَعَ: افتاد ← الطِّفْلَةُ وَقَعَتْ:

نَظَرَ: نگاه کرد ← هُمْ مَا نَظَرُوا: نَصَرَ: یاری کرد ← الرَّجَالُ مَا نَصَرُوا:

قَطَعَ: بُرید ← أَنْتُمْ مَا قَطَعْتُمْ: عَبَرَ: عبور کرد ← أَنْتَنَّ عَبَرْتَنَّ:

مَا ضَرَبَ: نزد ← هُمَا مَا ضَرَبْتَا: ذَكَرَ: یاد کرد ← الْبَيْتَانِ ذَكَرْتَا:

۹) جاهای خالی را با کلمه ی پرسشی مناسب پر کنید.

۱- قَطَعْتَ شَبَكَةَ الصَّيَّادِينَ؟ - بِسُرْعَةٍ.

۲- قَذَفُوهَا فِي الْمَاءِ؟ - نَعَمْ.

۳- خَافُوا مِنَ الْأَسْمَاكِ؟ - الصَّيَّادُونَ.

۱۰) جمع کلمات زیر را بنویسید.

۱- هـ :

۳- خَائِفَةٌ :

۵- فَرَحَتْ :

۲- وَقَعَتْ :

۴- ضَيْفٌ :

۶- يَوْمٌ :

الدَّرْسُ الْحَادِي عَشَرَ

واژگان

۱) کلمات متضاد را کنار هم بنویسید. (یک کلمه اضافه است).

تَحْتَ - طویل - سَأَلَ - قَبْلَ - قَصِير - بَعْدَ - أَجَابَ

۱- ≠ ۲- ≠

۳- ≠

۲) جمله‌های زیر را ترجمه کنید.

۱- طَلَبَ مِنَ التَّجَارِ صُنْعَ بَيْتٍ خَشَبِيٍّ كَأَخِرِ عَمَلِهِ.

۲- هوَ إِشْتَرَى وَسَائِلَ رَخِيصَةً وَغَيْرَ مُنَاسِبَةٍ.

۳- لَمَّا رَأَى صَاحِبُ الْمَصْنَعِ إِضْرَارَهُ، قَبْلَ.

۳) ترجمه کنید.

الف وَجَدْنَا حَقِيبَةً أَسْوَدَ فِي السُّوقِ.

ب مَنْ أَعْطَى مِفْتَاحاً ذَهَبِيًّا إِلَى التَّجَارِ؟

پ لِأَنَّكَ عَمِلْتَ عِنْدِي سَنَوَاتٍ كَثِيرَةً.

۴) با توجه به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید. (در یک یا دو کلمه)

۱- هَلْ كَانَ صَاحِبُ الْمَصْنَعِ بِحَاجَةٍ إِلَى التَّجَارِ؟

۲- مَنْ أَعْطَى مِفْتَاحاً ذَهَبِيًّا إِلَى التَّجَارِ؟

۳- أَيْنَ ذَهَبَ التَّجَارُ لِشِرَاءِ الْوَسَائِلِ؟

۴- مَاذَا اشْتَرَى التَّجَارُ لِمَصْنَعِ الْبَيْتِ؟

نکات دستوری

۵) کلمات مقابل را در جدول قرار دهید: «جاهلان - مکتبه - اطفال - حافظین - مُعلمون»

متنی مؤنث	مفرد مؤنث	جمع مکسر	متنی مذکر	جمع مذکر

۶) گزینه مناسب را انتخاب کنید.

الف نحن الملابس. غَسَلْتُ غَسَلْنَا

ب الطالبات إلى المدرسة. ذَهَبْنَ ذَهَبُوا

۷) به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:

الف مَنْ أَنْتَ؟

ب مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

۸ در میان جملات زیر اسم‌های مثنی و انواع جمع را خط کشیده و نوع آن را بنویسید.

الف أَنَا وَ إِخْوَتِي جَلَسْنَا عَلَى الْكَرْسِيِّ.

ب هَوَّلَاءِ النَّاجِحِينَ فِي دُرُوسِكُمْ.

پ صَعَدْنَا الْجِبَلِينَ فِي الْجُمُعَةِ.

ت الطَّالِبَاتِ فِي الصَّفِّ.

۹ موارد خواسته شده را در هر مجموعه از کلمات پیدا کنید.

الف جمع مؤنث سالم ← صَيَّادُونَ، طَالِبَات، صُورَة، سَمَكَة

ب جمع مکسر ← طَبِيبَان، كَنْز، كُتُب، رَجُل

۱۰ جای خالی را با ضمیر یا اسم اشاره مناسب کامل کنید.

الف حَفِظُوا سُورَتَيْنِ مِنَ الْقُرْآنِ. (أَنتُمْ □ هُمْ □)

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون: عربی هفتم درس ۱۲

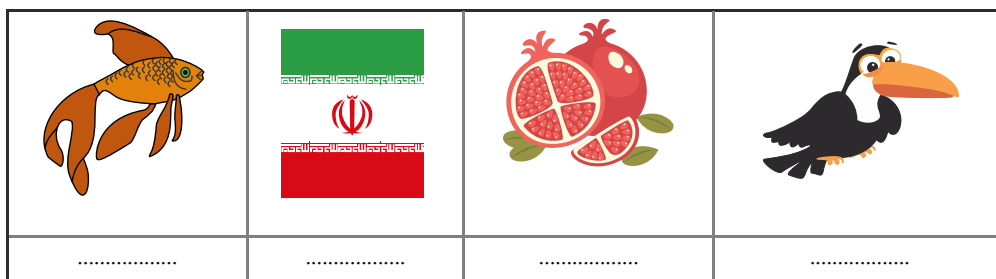
مجتمع آموزشی دانشمند

الدَّرْسُ الثَّانِي عَشَرَ

واژگان

۱ نام هر تصویر را زیر آن بنویسید. (یک کلمه اضافی است)

(سمک، رَمَان، غراب، عنب، علم)

۲ کلمات مترادف را در کنار هم بنویسید. (رَخِیصَة، خَلْف، نِهَایَة، غَالِیَة، وَرَاء)

..... =
..... ≠

۳ کلمات متضاد یا مترادف را یافته و در جای مناسب بنویسید: «لَهُ - قَائِز - قَلِيل - عَلَیْهِ - نَاجِح»

..... = «(مترادف)»
..... ≠ «(متضاد)»

۴ نام عربی هر تصویر را بنویسید:

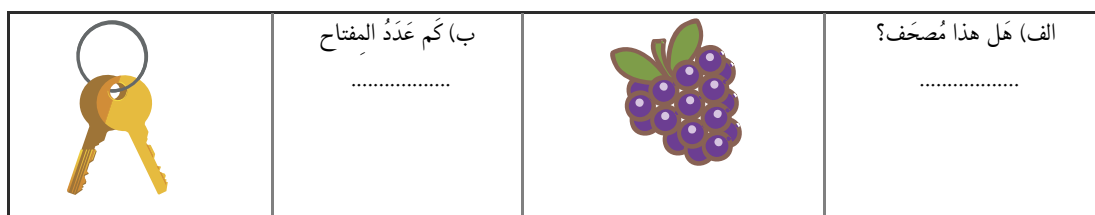

..... (الف)

..... (ب)

۵ به سؤالات پاسخ دهید: «با توجه به تصویر»

۶ کلمات مرتبط ردیف «الف» و «ب» را با شماره مشترک مشخص کنید: «دو کلمه اضافی است.»
الف) الصلاة - خیر الامور - المكتبة - الوقت - العلم

ب) قليل الكلام - عمودالدين - من الذهب - أوسطها

۷ درستی و نادرستی هر یک از جملات زیر را مشخص کنید.

الف) جَمَالُ الْبَاطِنِ خَيْرٌ مِنْ جَمَالِ الظَّاهِرِ. ☐ ص ☐ غ

ب) الشَّتَاءُ فَضْلٌ سُقُوطِ الْأَوْراقِ. ☐ ص ☐ غ

پ) الْقَمِيصُ مِنْ مَلَابِسِ رِجَالِيَّةٍ. ☐ ص ☐ غ

ت) الذَّهَبُ قِيَمَتُهُ رَخِيصَةٌ. ☐ ص ☐ غ

۸ کلمات ناهم‌هنگ را مشخص کنید.

۱. الف) أَفْضَلُ (ب) أَحْسَنُ (ج) أَحْمَرُ (د) أَكْثَرُ

۲. الف) أَشْجَارُ (ب) حَدَائِقُ (ج) بَسَاتِينُ (د) صَفُوفُ

۹ کلمات مترادف و متضاد را معلوم کنید: (= ، =)

عدوان ○ صداقه / اراذل ○ افاضل / صباح الثَّور ○ الى اللقاء

۱۰ با توجه به تصویر به سؤالات زیر پاسخ دهید.

الف

كَمْ شَجَرًا فِي الصُّورَةِ؟

ب

مَنْ هِيَ؟

پ

هَلْ هَذِهِ تَفَاحَةٌ؟

